

Bradonja web akademija

HTML

World Wide Web

- WWW je osmišljen u CERN-u, početkom 90-tih godina prošlog veka
- Klijent-server arhitektura
 - Klijenti su čitači (browser)
 - Serveri su web serveri
- HTTP protokol – protokol za komunikaciju između web čitača i servera
 - Klijent traži neki resurs od servera
 - Server isporučuje resurs klijentu
- Resurs može biti
 - HTML datoteka
 - slika
 - film
 - itd.
- Za WWW nije neophodan internet i web server
 - možemo da učitamo HTML datoteku sa diska u čitač

Adresiranje na Internetu

- Aktuelna verzija Interneta je v4
- Računari se identifikuju preko IP adrese:
a.b.c.d
a, b, c, d su brojevi u rasponu od 0 do 255
- Primer:
147.91.173.1
- Podela IP adresa:
 - javne (jedinstvene na Internetu, vidljive sa svake adrese na Internetu),
 - privatne (unutar privatnih mreža; primer: 192.168.0.1),
 - specijalne namene (broadcast).
- Internet verzija 6 (v6) omogućuje postojanje većeg broja adresa
 - sve više računara podržava ovaj standard
 - Internet v4 uskoro ostaje bez javnih IP adresa

Adresiranje na Internetu

- Alternativan način identifikacije – simbolička adresa:

ime_računara.domen

domen = institucija.tip_institucije.lokacija

- Primeri:

www.uns.ac.rs

www.ftn.uns.ac.rs

www.whitehouse.gov

- Domeni:

- nacionalni,
- internacionalni/američki

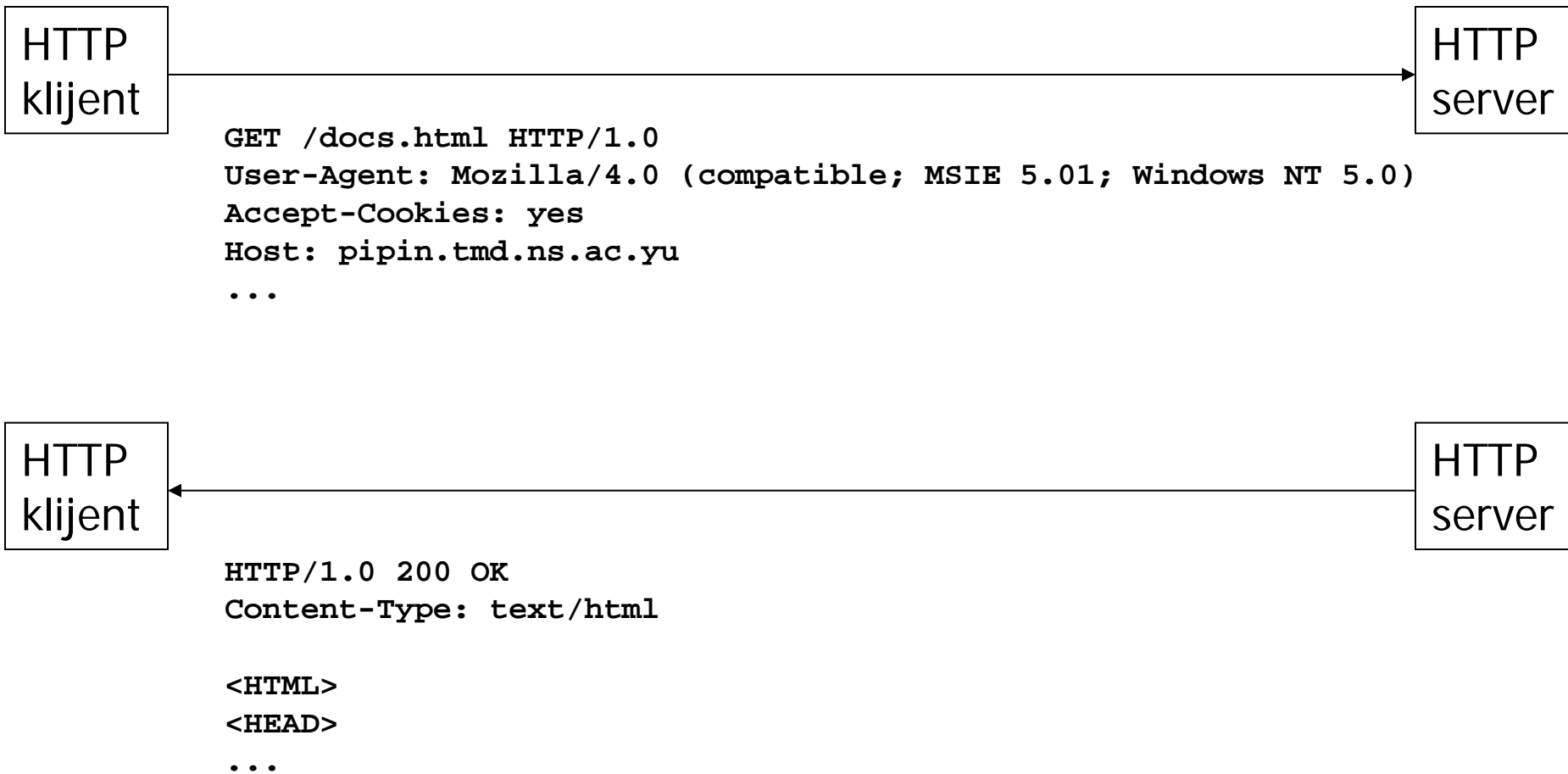
Nacionalni domen

- Lokacija – dvoslovna skraćénica na kraju adrese, prema ISO-3166 standardu (rs – Srbija, uk – Velika Britanija, itd.).
- Tip institucije:
 - ac (akademske ustanove),
 - co (komercijalne ustanove),
 - org (nekomercijalne organizacije),
 - itd.
- Primer nacionalnog domena iskorišćenog u internacionalne svrhe:
www.mtv.tv (tv je skraćénica za državu Tuvalu!)

Internacionalni/američki domen

- Tip institucije:
 - edu (akademske ustanove),
 - com (komercijalna ustanova),
 - org (nekomercijalne organizacije),
 - mil (vojne organizacije),
 - gov (vladine organizacije),
 - itd.
- Primer:
 - www.ibm.com
 - www.revlon.com
 - www.sony.com
- SAD uglavnom koriste domene: edu, gov, mil (www.whitehouse.gov).

HTTP protokol

Šta je HTML?

- HTML je skraćenica od Hyper Text Markup Language
 - markap jezik koji opisuje stranice koje imaju strukturu i izgled
 - markap jezik označava tekst
 - dodatnim oznakama (tagovima)
- Tekstualna datoteka
 - sastoji se iz markap tagova
 - tagovi
 - definišu strukturu HTML dokumenta
 - objašnjavaju čitaču kako da prikaže stranicu
 - ekstenzija je html ili htm
 - svi whitespace-ovi (razmak, tab, enter) se svode na jedan

Primer

```
<html>
<head>
  <title>Naslov</title>
</head>

<body>
  <p>Moj prvi HTML dokument. <b>Ovaj
  tekst je podebljan.</b></p>
</body>
</html>
```

HTML tagovi

- Označavaju HTML elemente
- HTML element se sastoji iz
 - početnog (otvarajućeg) taga <tag>
 - sadržaja
 - zatvarajućeg taga </tag>
- Tag počinje znakom <
- Tag se završava znakom >
- Vrste:
 - složeni (imaju i otvarajući i zatvarajući tag)
 - prazni (prosti) tagovi, gde nema zatvarajućeg taga i sadržaja
 - primer:

- Tagovi ne smeju da se preklapaju

Primer

- Jednostavan element

`This text is bold`

- Element koji sadrži drugi

`<body>`

`This is my first
homepage.This text is
bold. This text is not
bold.`

`</body>`

HTML tagovi

- Nisu osetljivi na mala i velika slova
- Preporuka je da se pišu malim slovima
- Potrebno za XHTML (HTML sledeće generacije)

Osnovni tagovi

- `<html>`
 - obuhvata ceo HTML dokument
- `<head>`
 - zaglavlje HTML dokumenta
- `<body>`
 - telo HTML dokumenta

Osnovni tagovi

- Tag **<html>** je okvir u kom se nalaze svi ostali tagovi
 - HTML dokument uvek počinje tagom **<html>**, a završava se tagom **</html>**.
- Tag **<head>** uokviruje zaglavlje u kom se nalaze informacije o samom dokumentu (naslov, opis, ključne reči, ime autora, itd.); opcion je.
- Sve ono što vidimo u prozoru browser-a, tj. sadržaj stranice, nalazi se u telu dokumenta koje uokviruje element **<body>**
 - u dokumentu sme da postoji samo jedan par tagova **<body></body>**.

Tag <head>

- Browser ne prikazuje informacije koje se nalaze između tagova **<head>** i **</head>**, osim sadržaja taga **<title>**.
- Sadržaj taga **<title>** je naslov HTML dokumenta koji će se pojaviti u naslovnoj liniji web čitača.

Tag <body>

- Ovaj element specificira glavni sadržaj dokumenta
- Početni tag **<body>** može da ima attribute koji omogućavaju da se specificiraju karakteristike dokumenta:
 - boja pozadine ili slika, boja teksta, boja posećenih i neposećenih linkova,
 - akcije koje se izvršavaju kada se dokument učitava, ili ako se ne učitava iz nekog razloga, itd.),ali je bolje da se ove karakteristike podešavaju CSS-om.

Osnovni tagovi

- `<h1>` – `<h6>`
 - naslovi
- `<p>`
 - paragraf
- `
`
 - line break
- `<hr />`
 - horizontal ruler – horizontalna crta
- `<!-- komentar -->`

Primer

```
<html>
<head>
  <title></title>
</head>

<body>
  <h1>Naslov</h1>
  <p>Ovo je paragraf.</p>

  <h2>Podnaslov</h2>
  <p>Ovo je paragraf.</p>
  <p>Ovo je paragraf.</p>

  <h1>Drugi naslov</h1>
  <p>Ovo je paragraf.</p>
</body>
</html>
```

Primer

Naslov

Ovo je paragraf.

Podnaslov

Ovo je paragraf.

Ovo je paragraf.

Drugi naslov

Ovo je paragraf.

Atributi

- Atributi obezbeđuju dodatnu informaciju za tagove
- Tagovi mogu da imaju attribute
- Atributi su oblika `ime="vrednost"`
- Atributi se uvek stavljaju u početni tag
- Primer:

```

```

Tagovi za formatiranje teksta

- ``
 - bold, **podebljano**
- `<i>`
 - italic, *iskošeno*
- `<u>`
 - underline, podvučeno
- `<sub>`
 - subscript, _{dole}
- `<sup>`
 - superscript, ^{gore}

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8"
  />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>

<h2><u>Formatiranje teksta</u></h2>
<p><b>podebljano</b></p>
<p><i>iskoseno</i></p>
<p><u>podvuceno</u></p>
<p>X<sub>indeks</sub></p>
<p>X<sup>eksponent</sup></p>
</body>
</html>
```

Primer

Formatiranje teksta

podebljano

iskoseno

podvuceno

X_{indeks}

$X^{\text{eksponent}}$

Tagovi za formatiranje teksta

- `<big>`
 - veća slova
- `<small>`
 - manja slova
- ``
 - emphasized, naglašeno
- ``
 - naglašeno

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type"
      content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>

<h2><u>Tagovi za formatiranje teksta</u></h2>
<p><strong>naglašeno</strong></p>
<p><em>naglašeno</em></p>
<p><big>veća slova</big></p>
<p><small>manja slova</small></p>
</body>
</html>
```

Primer

Tagovi za formatiranje teksta

naglaseno

naglaseno

veća slova

manja slova

Tagovi za formatiranje teksta

- `<ins>`
 - inserted, podvučen tekst
- ``
 - deleted, obrisan, precrtan tekst

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type"
      content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>

<h2><u>Tagovi za formatiranje teksta</u></h2>
<p><ins>inserted, podvučen tekst</ins></p>
<p><del>precrtan tekst</del></p>
</body>
</html>
```

Primer

Tagovi za formatiranje teksta

inserted, podvučen tekst

~~precrtan tekst~~

“Kompjuterski” tagovi

- `<code>`
 - za kratke delove koda, unutar rečenice
- `<pre>`
 - preformatted, sav sadržaj ovog taga se prikazuje u originalnom obliku, sa svim whitespace-ovima
 - pogodan za listinge
- `<var>`
 - za varijable u programu
- `<tt>`
 - teletype text, teleprinter
- `<samp>`
 - sample, uzorak
- `<kbd>`
 - keyboard, za prikaz unosa sa tastature

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8"
  />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>

<h2><u>Kompjuterski tagovi </u></h2>
<p>Ovo je običan tekst dok je <code>ovo neki kod</code></p>
<pre>preformatted text</pre>
<p><var>varijable u programu</var></p>
<p><tt>teletype text, teleprinter</tt></p>
<p><samp>sample, uzorak</samp></p>
<p><kbd>keyboard, za prikaz unosa sa tastature</kbd></p>
</body>
</html>
```

Primer

Kompjuterski tagovi

Ovo je običan tekst dok je ovo neki kod

preformatted text

varijable u programu

teletype text, teleprinter

sample, uzorak

keyboard, za prikaz unosa sa tastature

Skraćenice, citati, definicije

- `<abbr title="objašnjenje">tekst</abbr>`
 - abbreviation, skraćenica
- `<acronym title="objašnjenje">tekst<acronym>`
 - akronim (WWW-**W**orld **W**ide**W**eb)
- `<address>`
 - za definisanje adrese
- `<bdo dir="rtl">`
 - smer ispisa teksta (sa leva na desno i obrnuto)
 - atribut **dir** (direction – smer): rtl, ltr

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>

<h2><u>Skraćenice, citati, definicije</u></h2>
<abbr title="objašnjenje pojma">abbreviation, skraćenica</abbr>
<p><acronym title="World Wide Web">WWW</acronym></p>
<address>adresa</address>
<p><bdo dir="ltr">smer ispisa teksta (sa leva na desno i obrnuto)</bdo></p>
<p><bdo dir="rtl">smer ispisa teksta (sa leva na desno i obrnuto)</bdo></p>
</p>
</body>
</html>
```

Primer

Skraćenice, citati, definicije

abbreviation, skraćenica

WWW

adresa

smer ispisa teksta (sa leva na desno i obrnuto)

(otunrbo i onsed an avel as) atsket asipsi remis

Skraćenice, citati, definicije

- `<blockquote>`
 - duži citat
- `<q>`
 - kraći citat
- `<cite>`
 - citat
- `<dfn>`
 - za definicije u tekstu

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>

<h2><u>Skratcenice, citati, definicije</u></h2>
<p>Ovo je obican tekst dok
<blockquote>ovde nesto citiramo - duzi citat</blockquote>
</p>
<p>Ovo je obican tekst dok
<q>ovde nesto citiramo - kraći citat</q>
</p>
<p>Ovo je obican tekst dok
<cite>ovde nesto citiramo.</cite>
</p>
<p>Ovo je obican tekst dok
<dfn>ovde nesto definisemo - definicija.</dfn>
</p>
</body>
</html>
```

Primer

Skraćenice, citati, definicije

Ovo je običan tekst dok

ovde nesto citiramo - duzi citat

Ovo je običan tekst dok "ovde nesto citiramo - kraći citat"

Ovo je običan tekst dok *ovde nesto citiramo.*

Ovo je običan tekst dok *ovde nesto definisemo - definicija.*

Specijalni karakteri

- Character entity
- Karakteri koji su rezervisani za tagove (<, >, &, itd.)
- Non-breaking Space
 - razmaci koji se ne sažimaju u jedan
 - više običnih razmaka se prikazuju kao jedan
 -
- Karakteri
 - specijalni karakteri (£, €, itd.)
 - naša slova (š, đ, itd.)
 - ćirilica (ш, ђ, itd.)
 - ostalo, po **Unicode** standardu

Specijalni karakteri

- Specijalni karakteri navode se u sledećem formatu:
 &oznaka_karaktera;
- Primeri:
 - &
 - <
 - >
 -
- Proizvoljan **Unicode** karakter može se navesti kao:
 &#xhex_kod;

Unicode

- Organizacija koja definiše standard po pitanju kodiranja slova u računarima
- Jedno slovo/karakter je u Unicode standardu trenutno 20-bitno
 - zove se code point
- Tri reprezentacije:
 - UTF-8 (<http://tools.ietf.org/html/rfc3629>)
 - jedan bajt za karakter sa vrednošću od U+0000 do U+007F
 - dva bajta za karakter sa vrednošću od U+0080 do U+07FF
 - tri bajta za karaktere u opsegu od U+0800 do U+FFFF
 - četiri bajta za karaktere u opsegu od U+10000 do U+10FFFF
 - UTF-16
 - svaki code point se prikazuje code unit-ima, koji su 16-bitni
 - ako je *code point* u rasponu od U+0000 do U+FFFF, onda je on smešten u *basic multilingual plane* i prikazuje se jednim *code unit*-om (samo 16 bita)
 - preostali *Unicode* karakteri su smešteni u opseg U+10000 do U+10FFFF, a reprezentovani su sa dva *code unit*-a
 - ovakvi karakteri se zovu *supplementary characters*
 - algoritam za konverziju *supplementary code point*-a u dva *code unit*-a se može naći na:
<http://en.wikipedia.org/wiki/UTF-16>
 - UTF-32
 - četiri bajta po slovu

Unicode

Unicode

Character map

Subset: Lock Subset Large: Right click on a cell to toggle magnifier

Ā	ā	Ă	ă	Ą	ą	Ć	ć	Ĉ	ĉ	Č	č	Ď	d'	Đ	đ	Ē	ē	Ě	ě	É	é	Ę	ę	Ĕ	ĕ	Ê	ê	Ğ	ğ	Ġ
ġ	Ĝ	ĝ	G̣	ḡ	Ĥ	ĥ	Ĥ	ĥ	İ	ĩ	İ	ı	İ	ı	ı	IJ	ij	Ĵ	ĵ	Ḳ	ḳ	κ	L̂	ĺ	Ḷ	ḷ	L̇			
ŀ	Ł	ł	Ł	ł	N̂	n̂	Ņ	ņ	Ñ	ñ	'n	D	ɳ	Ō	ō	Ö	ö	Õ	õ	Œ	œ	R̂	r̂	Ŗ	ŗ	Ř	ř	Ŝ	ŝ	Ŝ
ș	Ș	ș	Š	š	T̂	t̂	Ț	ț	Ȧ	ʈ	Ȫ	ū	ũ	Ũ	ũ	Ǔ	ǔ	Ů	ů	Ʊ	ƴ	Ẁ	ẁ	Ỳ	ỳ	Ỵ	Ẑ	ẑ	Ẓ	
ž	Ž	ž	f	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	ƒ	□	□	□	□	□	□	□	□
□	□	□	□	□	Ọ	ọ	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	Ụ	ụ	□	□	□	□	□	□	□	□	□
□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	Ǻ	ǻ	Ǽ	ǽ	Ǿ	ǿ	Ǟ	ǟ	Ǡ	ǡ	Ǣ
ǣ	ǵ	Ƕ	Ƿ	ǹ	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
□	□	Å	å	Æ	æ	Ø	ø																							

Index: 0 Unicode index: 256 (0100 hex)

Unicode

Character map

Subset: 4 ☐ Lock Subset Large: ☐ *Right click on a cell to toggle magnifier*

□	Ё	Ђ	Ѓ	Є	Ѕ	І	Ї	Ј	Љ	Њ	Ћ	Ќ	Ў	Џ	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К	Л	М	Н	О	
П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь	Э	Ю	Я	а	б	в	г	д	е	ж	з	и	й	к	л	м	н
о	п	р	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	щ	ъ	ы	ь	э	ю	я	□	ё	ђ	ѓ	є	ѕ	і	ї	ј	љ	њ	ћ	ќ
ћ	џ	џ	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	Ѓ	ѓ	Є	є	□	□	Ж	ж	□	□	Ќ
ќ	Ќ	ќ	□	□	□	□	Ѓ	ѓ	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	У	у	Ѕ	ѕ	Х	х	□	□	□	□	Ч	ч
Ѓ	ђ	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	Ә
ә	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	Ө	ө	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
□	□	□	□	□	□	□	□																							

Index: 0 Unicode index: 1024 (0400 hex)

Primer

```
<html>
  <head>
    <title>Specijalni
    karakteri</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Specijalni karakteri</h1>
    <p>
      Specijalni karakteri navode
      se u sledećem formatu:<br>
      <pre>&oznaka_karaktera;</pre>
    </p>
    <p>
      Znak ampersand (&amp;) ima
      specijalno značenje i
      predstavlja početak navođenja
      specijalnog karaktera. Kada
      treba ugraditi baš ovaj znak u
      tekst to se čini sekvencom
      &amp;amp;
    </p>
    <p>
      Znaci manje (&lt;) i veće
      (&gt;) navode se kao &amp;lt;
      odnosno &amp;gt;
    </p>
```

```
<p>
  Iako se višestruki white space
  karakteri ignorišu u HTML
  dokumentu, može se naglasiti da se
  više blank karaktera ponovi oznakom
  za <i>non-breaking
      space</i>, &amp;nbsp;
</p>

<p>
  Proizvoljan Unicode karakter može
  se navesti kao:
      <pre>&#xhex_kod;</pre>
  Na primer, ćirilično slovo &#x0416;
  navodi se kao &amp;#x0416;
</p>
  </body>
</html>
```

Primer

Specijalni karakteri

Specijalni karakteri navode se u sledećem formatu:

`&oznaka_karaktera;`

Znak ampersand (&) ima specijalno značenje i predstavlja početak navođenja specijalnog karaktera. Kada treba ugraditi baš ovaj znak u tekst to se čini sekvencom `&`;

Znaci manje (<) i veće (>) navode se kao `<`, odnosno `>`;

Iako se višestruki white space karakteri ignorišu u HTML dokumentu, može se naglasiti da se više blank karaktera ponovi oznakom za *non-breaking space*, ` `;

Proizvoljan Unicode karakter može se navesti kao:

`&hex_kod;`

Na primer, ćirilčno slovo Ж navodi se kao `Ж`;

Meta tagovi

- Definišu dodatne informacije koje se ne prikazuju.
- Dodatne informacije se definišu kao parovi (naziv, vrednost), tj. atributi **name** i **content** <meta> taga
 - koriste se za obezbeđivanje informacija pretraživačima interneta (yahoo, google, itd.): author, description, keywords;
 - informacije za druge namene (proizvoljne vrednosti).
- Atribut **http-equiv** definiše podatke koji opisuju stranicu (upravljaju čitačem)
 - http-equiv može biti: Content-Type, Refresh, Cache-Control, Pragma, itd.
 - a, vrednosti (content): text/html, 5, no-cache, itd.

Primer

```
<html>
```

```
  <head>
```

```
    <title>META tagovi</title>
```

```
    <meta name="author" content="John Smith">
```

```
    <meta name="description" content="This is a page that  
demonstrates various META tags.">
```

```
    <meta name="keywords" content="HTML, META tags, description">
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

```
    <h1>META tagovi (1/2)</h1>
```

```
    <p>(pogledajte izvorni kod dokumenta)</p>
```

```
  </body>
```

```
</html>
```


Primer

META tagovi (1/2)

(pogledajte izvorni kod dokumenta)

Primer

```
<html>
```

```
  <head>
```

```
    <title>META tagovi</title>
```

```
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=UTF-8">
```

```
    <meta http-equiv="Refresh" content="5">
```

```
    <meta http-equiv="Cache-Control" content="no-cache">
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

```
    <h1>META tagovi (2/2)</h1>
```

```
    <p>Malo unicode teksta:</p>
```

```
    <p>Latinica ÄÃ‡</p>
```

```
    <p>Đ<Đ, Ñ€Đ, Đ»Đ, Ñ†Đ°</p>
```

```
  </body>
```

```
</html>
```

Primer

```
<html>
```

```
  <head>
```

```
    <title>META tagovi</title>
```

```
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;  
    charset=UTF-8">
```

```
    <meta http-equiv="Refresh" content="5">
```

```
    <meta http-equiv="Cache-Control" content="no-cache">
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

```
    <h1>META tagovi (2/2)</h1>
```

```
    <p>Malo unicode teksta:</p>
```

```
    <p>Latinica čć</p>
```

```
    <p>Ћирилица</p>
```

```
  </body>
```

```
</html>
```

Primer

META tagovi (2/2)

Malo unicode teksta:

Latinica čć

Кирилица

Hiperlinkovi (linkovi)

- Za prelaz na drugi dokument ili deo dokumenta
- `<a>` tag (anchor) se koristi za linkove
- Atribut **href** se koristi za definiciju odredišta
- Primer:

```
<a href="http://www.google.com">Google</a>
```

Hiperlinkovi (linkovi)

- Atribut **href** sadrži URL (Uniformed Resource Locator) do odredišta.
- Format URL-a:
protokol://računar:port/putanja/datoteka
- Oblici URL-a:
 - <http://www.ns.ac.yu/stara/index.html>
 - <http://www.ns.ac.yu/stara/>
 - <http://www.ns.ac.yu/>
 - <file:///D:/Prj/Aca/index.html>
 - <ftp://ftp1.freebsd.org/pub/FreeBSD/>
 - <mailto:someone@microsoft.com?cc=someoneelse@microsoft.com&bcc=andsomeoneelse2@microsoft.com&subject=Summer%20Party&body=You%20are%20invited%20to%20a%20big%20summer%20party!>

Link na deo stranice

- Link može da ukazuje na deo stranice
- Deo stranice se imenuje `<a>` tagom, ali uz upotrebu **name** atributa:

```
<a name="prvi">Ovaj tekst je obeležen imenom  
<b>prvi</b>.</a>
```

- Link na deo stranice:

Ovo je `link` na prvi deo.

ili

Ovo je `link` na prvi deo.

Liste

- Tri vrste lista:
 - nabrojive (ordered)
 - neuređene (unordered) i
 - definicione (definition)
- Stavke nabrojive liste počinju rednim brojem (slovom, i sl.)
- Stavke neuređene liste počinju bullet-om.
- Stavke definicione liste su zapravo pojmovi sa objašnjenjem.

Nabrojive liste

- Počinje tagom ``
- Stavke se navode između `` i `` tagova
- Završava se tagom ``
- Atribut **start** definiše (početnu) vrednost broja ispred prve stavke.
- Atribut **type** definiše tip ("A", "a", "i", itd.)
- Primer:

```
<ol start="3">  
  <li>Voće</li>  
  <li>Povrće</li>  
</ol>
```

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>
<h2><u>Nabrojive liste </u></h2>

<h4>Nabrajanje u ovoj listi počinje od broja 3</h4>
<ol start="3">
  <li>Voće</li>
  <li>Povrće</li>
</ol>
<h4>dok u ovoj počinje od broja 1 - kod ove liste nije zadat atribut "start" pa nabrajanje počinje brojem 1</h4>
<ol>
  <li>Prva stavka</li>
  <li>Druga stavka</li>
</ol>
<h4>kod ove liste definisan je atribut "type" sa vrednošću "A" - u listi se za nabrajanje neće koristiti brojevi
    nego velika slova</h4>
<ol type="A">
  <li>Prva stavka</li>
  <li>Druga stavka</li>
</ol>
<h4>type="i"</h4>
<ol type="i">
  <li>Prva stavka</li>
  <li>Druga stavka</li>
</ol>
<h4>type="I" i start="6"</h4>
<ol type="I" start=6>
  <li>Prva stavka</li>
  <li>Druga stavka</li>
</ol>
<h4>type="a" i start="5"</h4>
<ol type="a" start=5>
  <li>Prva stavka</li>
  <li>Druga stavka</li>
</ol>
</body>
</html>
```

Primer

Nabrojive liste

Nabrajanje u ovoj listi počinje od broja 3

3. Voće
4. Povrće

dok u ovoj počinje od broja 1 - kod ove liste nije zadat atribut "start" pa nabranje počinje brojem 1

1. Prva stavka
2. Druga stavka

kod ove liste definisan je atribut "type" sa vrednošću "A" - u listi se za nabranje neće koristiti brojevi nego velika slova

- A. Prva stavka
- B. Druga stavka

type="i"

- i. Prva stavka
- ii. Druga stavka

type="I" i start="6"

- VI. Prva stavka
- VII. Druga stavka

type="a" i start="5"

- e. Prva stavka
- f. Druga stavka

Neuređene liste

- Počinje tagom ``
- Stavke se navode između `` i `` tagova
- Završava se tagom ``
- Atribut **type** definiše tip bullet-a (disc, square, circle, itd.).
- Primer:

```
<ul type="square">  
  <li>Voce</li>  
  <li>Povrće</li>  
</ul>
```

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8" />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>
<h2><u>Neuredene liste</u></h2>

<h4>Atribut "type" ima vrednost "square"</h4>
<ul type="square">
  <li>Voće</li>
  <li>Povrće</li>
</ul>
<h4>Atribut "type" ima vrednost "circle"</h4>
<ul type="circle">
  <li>Voće</li>
  <li>Povrće</li>
</ul>
<h4>Atribut "type" ima vrednost "disc"</h4>
<ul type="disc">
  <li>Voće</li>
  <li>Povrće</li>
</ul>
</body>
</html>
```

Primer

Neuredene liste

Atribut "type" ima vrednost "square"

- Voće
- Povrće

Atribut "type" ima vrednost "circle"

- Voće
- Povrće

Atribut "type" ima vrednost "disc"

- Voće
- Povrće

Definizione liste

- Počinje tagom <dl>
- Stavke su parovi <dt> (*definition-list term* – pojam) i <dd> (*definition-list description* – opis) tagova sa vrednostima i odgovarajućim zatvarajućim tagovima
- Završava se tagom </dl>
- Primer:

```
<dl>
```

```
  <dt>Crna kafa</dt>
```

```
  <dd>Vruće piće</dd>
```

```
  <dt>Koka kola</dt>
```

```
  <dd>Hladno piće</dd>
```

```
</dl>
```

Primer

```
<html>
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=utf-8"
  />
<title>Naslov</title>
</head>

<body>
<h2><u>Definicione liste</u></h2>

<h4>Primer definicione liste sa dve stavke i dve definicije</h4>
<dl>
  <dt>Crna kafa</dt>
  <dd>Vruće piće</dd>
  <dt>Koka kola</dt>
  <dd>Hladno piće</dd>
</dl>
</body>
</html>
```


Primer

Definicione liste

Primer definicione liste sa dve stavke i dve definicije

Crna kafa

Vruće piće

Koka kola

Hladno piće

- Kako biste nastavili sa učenjem kupite knjigu Basic HTML – sa Bradonjom je lakše!
- Za sve korisnike koji su uspešno savladali online lekcije popust na kupljenu knjigu od 5%!

HTML Akademija - Bradonja